

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm VII. Licèt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

secundum Gl. communiter hic receptam, ver. fecit. Quod si simul constituti sunt, tunc vel simpliciter, vel in solidum: Si simpliciter, ambo admitti debent, & vnus sine altero nihil efficere poterit. Quod idem de iudicibus simul delegatis habetur in c. causam, 16. de offic. delegati, c. prudentiam, 21. eod. tit. Sin vero vterque in solidum, id est, vt singuli seorsim litem prosequi possint, tunc vno per litem contestationem causam praecipiente, alter omnino exclusus est. Praeterquam si in mandato contineatur clausula, qua huic praecipitioni vnus, & exclusioni alterius derogatum sit. Haec enim clausula licet efficere nequeat, vt, dum is, qui prior litem contestatus fuit, iudicium prosequi vult, & potest, se alter immisceat (cum id bono publico, & litium expeditioni aduersetur) tamen id saltem operatur, vt si ille qui praecipit, impeditus sit, aut causam prosequi nolit, in hoc euentu alter suscipere non prohibeatur, dummodo ille neminem in locum suum substituerit, sicuti in textu dicitur. Ita explicat Gl. hic ver. occupantis, vbi regulam allegat: Si quod ago, non valet in totum, valet ea parte ac modo, quo valere potest.

QVÆRES: Quare iudicibus duobus in solidum delegatis, si qui praecipit, procedere nolit, aut impeditus sit, alter succedere potest, etsi id in commissione expressum non fuerit, iuxta c. cum plures, 8. de offic. delegati, in 6. Duobus autem constitutis procuratoribus, vno praecipiente, alter penitus exclusus censeatur, nisi huic exclusioni per clausulam derogetur. Respondeo; Quia Iudices in solidum delegati ab ipsa lege, seu canone communionem quandam habere censentur, ob velociorem causarum seu litium expeditionem, sicuti dictum fuit in cit. c. cum plures. At vero Procuratores in solidum constituti à iure communionem non habent: (cum pluralitas Procuratorum negotij expeditionem potius impediat) quare eam ab homine accipere debent.

* * *

§ Cæterum.

Sis, qui praecipit, ac postea celsauerat, propter impedimentum, eo sublato causam resumere velit, admitti non debet: nisi & alter, qui causam suscepit, impeditus tunc reperiat.

§ Sanè.

Sin causis spiritualibus, quæ celeriore expeditionem postulant, videl. electionum, postulationum, provisionum, duo Procuratores non in solidum dati sunt, iudex, quem magis idoneum censuerit, eligere potest: ne alioquin propter eorum concursum negotia intricari contingat. Neque alter Procurator admitti amplius debet, nisi, qui praecipit, causam prosequi nolit, aut non possit.

CAPITVLVM VII.

Licet.

PARAPHRASIS.

Titius absens misit mandatum procuratori-um ad Caium, is suscipere recusauit: postea vero mutata voluntate suscepit. Quæritur, an id fieri poterit. Affirmat Bonifacius VIII. Dummodo ille, qui Procuratorem constituit, in eadem perseverarit voluntate.

SVMMARIVM.

1. Procurator non cogitur suscipere officium procuratoris, susceptum vero ex quo cogitur; vel mature re adhuc integra, ei renunciare.
2. In mandato & alijs contractibus, qui mutuo consensu perficiuntur, licet alter dissenserit, si tamen postea consentiat, ratum est contractus, modo alter in pristina voluntate perseverauerit.
3. Idem est in actu electionis, & collatione beneficij.

NOTANDVM I. Procurator non cogitur suscipere officium procuratoris, I. filius-

l. filiusfam 8. §. Inuitus, ff. eod. l. inuitus, 17. C. eod. Polteaquam verò suscepit, exequi cogitur, vel maturè renuntiare, dum res integrè est, iuxta §. mandatum, Inst. de mandato, & l. si mandauero, 22. §. vlt. ff. mandati.

Cæterùm posteaquam Procurator rei satisfecit de soluendo iudicatio, vel si ipse reus loco Procuratoris scientis satisfecit, tum renuntiare procuratori absque iusta & urgente causa, seu impedimento non permittitur. l. mutus, 43. §. Qui non cogitur, ff. eod. & Clem. 1. eod. tit. Vide Gl. in ead. Clem. ver. cogi.

NOTANDVM II. In mandato, & alijs contractibus, qui mutuo consensu perficiuntur, si pactionem offerenti seu contrahere volenti aliquis dissentiat, sed postea consentiat, ratus erit contractus: dummodò ille in eadem manserit voluntate. Ita Gl. margin. hinc, & Petrus Ancharanus not. 2. Refert tamen, vtrum absens sit, an præsens, qui stipulationem, seu pactionem obtulit. Si enim absens sit, & de dissensu alterius nihil intellexit, nec probabiliter suspicari possit, præsumitur in eadem perseverasse contrahendi voluntate, sicuti indicat Gl. magna hinc in fine dicens, quòd *voluntas semel posita, semper præsumitur, nisi contrarium probetur.* Sin verò præsens sit, & dissensum alterius, cui pactionem obtulit, cognoscat, tum si ille pœnitentiã ductus de nouo consentire velit, responderè potest, se iam mutasse voluntatem, ita vt cõtractus consistere nequeat. eò quòd ad eius constitutionem necessarium sit, vt consensus partium vniantur, seu eodem tempore concurrant, arg. l. 2. iun. Gl. ver. consentire, ff. de obligat. & actionibus.

Corollarium. Idem eadem ratione docet Gl. fin. communiter recepta de electione. Si videl. electus, cum ipsi præsentatur electio, ei renuntiet, mox verò pœnitentiã ductus acceptet, validam fore acceptationem, dummodò electores voluntatem interim non mutarint, seu quòd idem est, renuntiationem electi non acceptarint. Sed & idem in collatione beneficij absenti facta locum ha-

bere, quòd dictum est, tradit hinc Petr. Ancharanus, ver. opponit.

CAPITVLVM VIII.

Si quem.

SUMMARIVM.

Dominus constituens Procuratorem, quia eum abesse oportuit, reuersus ad locum iudicij censetur reuocare Procuratorem, nisi ex circumstantijs contrarium colligatur, vel constitutus sit sub hac forma: Quoties me abesse contigerit.

SITITUM Procuratorem constitueris sub hac forma, quoties te abesse contigerit, tamen postea reuersus ipsemet causam tractandam assumes, non ideo Procuratorem reuocare censendus es. Quin imò Titius Procuratoris officium iterum assumere poterit, quoties te absentare contigerit.

Sin autem Procuratorem simpliciter constitueris, ac deinde, seu ante, seu post lris contestationem, ad iudicium venias, non vt Procuratori assistas, sed vt ipsemet causam tractes, tum procuratorium ab illo mandatum reuocare censeberis: Nisi contrarium expressè protestaris, vel ex coniecturis appareat, quòd nolis eum simpliciter amouere. Vt si certum causæ articulum, de quo maiorem ipse cognitionem habes, tractandum tibi assumes, aut si Procurator se ad tempus absentet, vel infirmus sit, &c. Hanc materiam latius tractat Petr. Ancharanus in c. 2. hoc lib. & tit. Ita distinguens: Vel dominus causæ Procuratorem constituit, quia ipsemet abesse oportuit: tunc si reuersus sit ad locum iudicij, censetur reuocare Procuratorem, vt docent DD. in l. Qui mutuam, 56. §. Non ideo minus, ff. mandati.

Excipe I. Nisi ex circumstantijs contrarium colligatur, vt quia patitur eum omnia agere, sicuti prius, arg. l. item queritur, 13. §. Qui repleto, ff. locati, & videri potest Domin. hinc.

Excipe II. Nisi constitutus sit sub ea for-

H h h h 3 ma,